

ซึ่งเป็นประโยชน์มากในการวิเคราะห์ แต่การสัมมนาใหญ่ในกรุงเทพฯ นั้น ขาดบุคคลที่เป็นชาวเขาและชนกลุ่มน้อยเข้าร่วมให้ความเห็นจึงมีลักษณะชาวรามองเขา จึงยากต่อการที่จะได้รับทราบปัญหาและความเข้าใจที่ถูกต้องจากตัวชาวเขาหรือชนกลุ่มน้อย ประกอบกับเวลาในการสัมมนาน้อยเกินไปสำหรับการนำเสนอรายงานทั้ง ๑๒ ฉบับภายในเวลา ๒ วันที่ทุกคนสามารถเข้าร่วมสัมมนาได้ ดังนั้น จึงมีผู้เข้าร่วมสัมมนาอีกมากที่ขาดโอกาสในการแสดงข้อคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางประเด็นในการศึกษาและปรับปรุงรายงานต่อไป

ดังนั้น จึงควรลดจำนวนรายงานในชุดโครงการลง เพื่อให้มีเวลาในการอภิปรายและนำเสนอปัญหา ได้มากขึ้น หรืออาจเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอ เป็นหัวข้อละ ๑ วัน ซึ่งในกรณีหลังจะคิดปัญหาเรื่องงบประมาณ

นอกจากนี้ การสัมมนาในเรื่องที่เกี่ยวกับชาวเขาหรือชนกลุ่มน้อย ควรจะจัดในต่างจังหวัด เพื่อให้ชาวเขาและชนกลุ่มน้อยได้มีโอกาสเข้าร่วมในการนำเสนอข้อคิดเห็นและปัญหาอุปสรรคของตนเอง

กำหนดการสัมมนาครั้งที่ ๑

เรื่อง การทำงานขององค์กรของรัฐเกี่ยวกับชาวเขาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

13.00 - 15.30 น. ประธานในที่ประชุมภาคบ่าย โดย ผศ.ดร.เพ็ญศิริ จิระเดชากุล

จัดโดยโครงการวิจัยประเมินสถานการณ์ความรู้

วิทยากรผู้เสนอข้อมูล :

เรื่อง สถานภาพและการดำรงชีวิตของชาวเขาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

1.นายแพทย์สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ หรือผู้แทน

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

2.ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดลำปาง หรือผู้แทน

วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

3.ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดเชียงใหม่ หรือผู้แทน

ณ ห้องสุพัตรา โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ

4.เลขาธิการ มูลนิธิพัฒนาชุมชนในเขตภูเขา จังหวัดเชียงราย หรือผู้แทน

5.ผู้ประสานงานฝ่ายสิทธิมนุษยชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน

09.40 - 10.00 น. พิธีเปิดการสัมมนา โดย รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

มูลนิธิพัฒนาชุมชนในเขตภูเขา จังหวัดเชียงราย

10.00 - 10.15 น. พักรับประทานของว่าง-เครื่องดื่ม

6.ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 5 ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

10.15 - 11.30 น. ประธานที่ประชุมภาคเช้า โดย รศ.ณรงค์ ใจหาญ

15.30 - 15.45 น. พักรับประทานของว่าง-เครื่องดื่ม

วิทยากรผู้เสนอข้อมูล :

15.45 - 16.30 น. อภิปรายทั่วไป

1.ผู้อำนวยการสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ หรือผู้แทน

16.15 - 16.30 น. ปิดการสัมมนา โดย ผศ.ดร.กุศล สุนทรธาดา

2.ผู้อำนวยการสำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงใหม่ หรือผู้แทน

3.ผู้กำกับการณ์งานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดเชียงใหม่ หรือผู้แทน

4.ผู้กำกับการณ์งานตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 หรือผู้แทน

ผู้จัดพิมพ์เอกสารนี้โดยมูลนิธิเพื่อการพัฒนาชนกลุ่มน้อย

11.30 - 12.00 น. อภิปรายทั่วไป

12.00 - 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

กำหนดการสัมมนาครั้งที่ ๒

เรื่อง มาตรฐานการดำเนินชีวิตของชาวเขาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

จัดโดยโครงการวิจัยประเมินสถานภาพองค์ความรู้

เรื่อง “สถานภาพและการดำรงชีวิตของชาวเขาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

ณ ห้องสุพิตรา โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ

- 08.30 - 09.00 น. ลงทะเบียน
- 09.00 - 10.15 น. พิธีเปิดการสัมมนา โดย นายอำเภอแม่แตง
- 10.15 - 10.30 น. พักรับประทานของว่าง-เครื่องดื่ม
- 10.30 - 12.30 น. ประทานที่ประชุมภาคเช้า โดย ผศ.ดร.เพ็ญศิริ จิระเดชากุล

วิทยากรผู้เสนอข้อมูล :

1. ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาจังหวัดเชียงใหม่

หรือผู้แทน

2. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ จังหวัดเชียงใหม่

หรือผู้แทน

3. ผู้กำกับการสำนักงานตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 หรือผู้แทน
4. ผู้อำนวยการสมาคมศูนย์การศึกษาและวัฒนธรรมของชาวไทเย่
ภูเขาในประเทศไทย หรือผู้แทน
5. นักวิชาการจากสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจและสังคมบนพื้นที่สูง
และสถาบันวิจัยชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม

11.30 - 12.30 น. อภิปรายทั่วไป

12.30 - 12.45 น. ปิดการสัมมนาโดย แพทย์หญิงสมบุรณ์ เกียรตินันท์

*** ** ** *

เอกสารแนบท้ายหมายเลข ๒

กำหนดการ

การประชุมสัมมนาประเมินสถานภาพองค์ความรู้

ชุดโครงการวิจัยเรื่อง

สถานภาพและการดำรงชีวิตของชาวเขาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย

ณ ห้องจิตรลดา ชั้น 2 โรงแรมเอส ดี อเวนิว

วันที่ 3-4 มิถุนายน 2541

พุธที่ 3 มิถุนายน 2541

08.30-09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00-09.30 น.	กล่าวรายงาน โดย : ผศ.ดร.พนม เอี่ยมประยูร คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวเปิดประชุม โดย : ท่านไสว พราหมณ์ กล่าวนำเพื่อเข้าประเด็นการศึกษาวิจัย โดย รศ.ณรงค์ ใจหาญ
09.30-12.30 น.	ประธานดำเนินการอภิปรายโดย : ผศ.พนม เอี่ยมประยูร
09.30-09.50 น.	รายงานเรื่อง “สถานภาพของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย” เสนอรายงาน โดย : รศ.ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร
09.50-10.10 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 1 : คุณเดือนใจ ดีเทศน์ (มูลนิธิพัฒนาชุมชนในเขตภูเขา จ.เชียงราย)
10.10-10.25 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 2 : ท่านจรัญ ภักดีธนากุล (ศาลอุทธรณ์)
10.25-10.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
10.25-10.45 น.	รายงานเรื่อง “สิทธิของชนกลุ่มน้อยในกฎหมายระหว่างประเทศ” เสนอรายงาน โดย : ดร.พรชัย คำนวณวิวัฒน์
10.45-11.00 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 1 : รศ.นพนิต สุริยะ (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)
11.00-11.15 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 2 : ท่านกุลพล พลวัน (สำนักงานอัยการสูงสุด)
11.15-11.35 น.	รายงานเรื่อง “ปัญหาการประกอบอาชีพของชาวเขาและชนกลุ่มน้อย ในประเทศไทย” เสนอรายงาน โดย : ผศ.ดร.พิศวาท สุคนธ์พันธ์ ดร.ปฐมภรณ์ นุชปรีธารัง
11.35-12.30 น.	อภิปรายทั่วไป
12.30-13.30 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน

ภาคบ่าย

13.30-17.00 น.	ประธานดำเนินการอภิปราย : รศ.ดร.กำชัย จงจักรพันธ์
13.30-13.50 น.	รายงานเรื่อง “สภาพการประกอบอาชีพของชาวเขาในประเทศไทย” เสนอรายงานโดย : นายภูศักดิ์ ธรรมศาล นายปรีดา ภูณามา
13.50-14.05 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 1 : คร.ไชยวัฒน์ รุ่งเรืองศรี (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
14.05-14.20 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 2 : นายสกล บุญคำ (กรมประชาสัมพันธ์)
14.20-14.40 น.	รายงานเรื่อง “ชนกลุ่มน้อยกับการพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศึกษาในประเด็น การพิจารณาผลกระทบต่อโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และน้ำกับสภาพความ เป็นอยู่ของชาวเขา แนวโน้มและปัญหา” เสนอรายงานโดย : ผศ.วิลาสินี อโนมะศิริ ผศ.พรณิภา บุรพาชีพ รศ.ณรงค์ ใจหาญ
14.40-14.55 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 1 : รศ.ดร.กมลทิพย์ คติการ (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล)
14.55-15.10 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 2 : รศ.ดร.อำนาจ วงศ์บัณฑิต (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)
15.10-15.30 น.	รับประทานอาหารว่าง
15.10-15.30 น.	รายงานเรื่อง “การศึกษาของชาวเขาในประเทศไทย” เสนอรายงานโดย : ผศ.ดร.เพ็ญศิริ จิระเดชากุล
15.30-15.45 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 1 : ผศ.ดร.นภาพร หะวานนท์ (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)
15.45-16.00 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 2 : นายชูพันธ์ เกษมณี (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ)
16.00-16.30 น.	อภิปรายทั่วไป



วันพฤหัสบดีที่ 4 มิถุนายน 2541

09.00-12.10 น.	ประธานดำเนินการอภิปรายโดย : รศ.ดร.ทวีเกียรติ มินะกณิษฐ
09.00-09.20 น.	รายงานเรื่อง “ปัญหาสุขภาพอนามัยของชาวเขาและชนกลุ่มน้อย” เสนอรายงานโดย : พญ.สมบูรณ์ เกียรตินันท์ ผศ.นพ.กัมมมาล กุมาร ปาวา
09.20-09.35 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 1 : นพ.สมทรง รักเผ่า (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข)
09.35-09.50 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 2 : พญ.สุวรรณา วรคามิน (กองวางแผนครอบครัวและประชากร กระทรวงสาธารณสุข)
09.50-10.10 น.	รายงานเรื่อง “พฤติกรรมสุขภาพของชาวไทยบนพื้นที่สูง” เสนอรายงานโดย : ผศ.ดร.กุศล สุนทรธาดา
10.10-10.25 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 1 : คุณนิตยา แสงเล็ก (ศูนย์วางแผนครอบครัวชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่)
10.25-10.40 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 2 : รศ.ดร.เบญจยา ยอดคำเนิน แอ็ดติก (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล)
10.40-11.00 น.	รับประทานอาหารว่าง (เสิร์ฟในที่ประชุม)
10.40-11.00 น.	รายงานเรื่อง “ประสิทธิผลและการประเมินโครงการพัฒนาชาวเขาและ ชนกลุ่มน้อย ทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศไทย” เสนอรายงานโดย : รศ.ณรงค์ ใจหาญ
11.00-11.15 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 1 : ดร.สินธุ์ สโรบล (สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ)
11.15-11.30 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 2 : คุณมงคล จันทร์บำรุง (สถาบันวิจัยชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่)
11.30-12.00 น.	อภิปรายทั่วไป
12.00-13.30 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
ภาคบ่าย	
13.30-17.00 น.	ประธานดำเนินการอภิปรายโดย : ผศ.มาลี พฤษพงษ์สวัสดิ์
13.30-13.50 น.	รายงานเรื่อง “โสเภณีชาวเขาและชนกลุ่มน้อยกับขบวนการค้าหญิงใน ประเทศไทยและข้ามชาติ” เสนอรายงานโดย : ผศ.ดร.กฤตยา อาชวนิจกุล
13.50-14.05 น.	ผู้วิจารณ์ท่านที่ 1 : นพ.วิชัย โชควิวัฒน์ (กองควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข)

**โครงการอบรมกฎหมายและช่วยเหลือประชาชนชาวไทยบนพื้นที่สูง
ทางด้านกฎหมาย
ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**

หลักการและเหตุผล

โดยที่ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เข้าไปมีส่วนในการให้ความช่วยเหลือในด้านการประสานงานกับทางราชการในการลงสัญชาติไทยให้แก่ชาวไทยภูเขาซึ่งยังไม่ได้รับการลงสัญชาติไทย ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และได้จัดการอบรมกฎหมายให้กับประชาชนชาวไทยบนพื้นที่สูงในจังหวัดตาก รวมทั้งการดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อประเมินสถานภาพองค์ความรู้เกี่ยวกับ "สถานภาพและการดำรงชีวิตของชาวเขาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย" ซึ่งได้รับการสนับสนุนเงินทุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในระหว่างปี พ.ศ. 2538 -2541 จากกิจกรรมทั้งสามกรณีข้างต้น พบว่า ปัญหาสภาพการดำรงชีวิตของชาวไทยบนพื้นที่สูงส่วนใหญ่มีสาเหตุหลักมาจากการที่ชาวไทยดังกล่าวยังไม่ได้รับการลงสัญชาติ และการที่ไม่มีความรู้หรือความสนใจในกฎหมายไทย ดังนั้น เมื่อชาวไทยบนพื้นที่สูงจะต้องเดินทางมาทำงานหรือติดต่อกับประชาชนในพื้นที่ราบ จึงประสบกับปัญหาอุปสรรคในการติดต่อและประสานงานบางประการ ซึ่งรวมถึงปัญหาการได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ที่ทางราชการจัดให้ เช่น การศึกษาและการสาธารณสุข เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ ศูนย์นิติศาสตร์ จึงเห็นว่า การให้คำแนะนำทางด้านกฎหมายทั้งในด้านสิทธิและหน้าที่ของชาวไทยบนพื้นที่สูงเพื่อให้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ในฐานะพลเมืองไทย และการได้รับบริการต่าง ๆ จากรัฐ อีกทั้ง การติดตามและประสานงานเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการลงสัญชาติไทยให้กับชาวไทยบนพื้นที่สูง เป็นกิจกรรมที่ศูนย์นิติศาสตร์ ควรเข้าไปดำเนินการเพื่อผ่อนคลายสภาพปัญหาของชาวไทยบนพื้นที่สูง และเป็นการสนับสนุนให้มีการดำเนินการเพื่อให้ชาวไทยบนพื้นที่สูงได้รับการลงสัญชาติไทยอย่างรวดเร็วอันเป็นการสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ดังนั้นจึงเห็นควรจัดโครงการอบรมกฎหมายและการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนชาวไทยบนพื้นที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน รวมถึง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น ให้แก่ชาวไทยบนพื้นที่สูง
2. เพื่อประสานงานกับหน่วยราชการในการขอลงสัญชาติให้กับชาวไทยบนพื้นที่สูงตามที่กฎหมายกำหนด

3. เพื่อศึกษาและเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของชาวไทยบนพื้นที่สูงต่อไป

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
3. กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
4. หน่วยงานเอกชนที่สนใจ

แหล่งงบประมาณ

1. งบประมาณแผ่นดิน
2. เงินบริจาค
3. เงินอุดหนุนอื่นๆ

กลุ่มเป้าหมาย

1. ชาวไทยบนพื้นที่สูง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกองสงเคราะห์ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ หรือหน่วยงานเอกชนอื่นๆ จำนวน 400 คน ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัด แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง ตาก อุตรดิตถ์ เลย กาญจนบุรี เป็นต้น
2. พระธรรมจาริก วัดศรีโสดา จำนวน 150 รูป

ระยะเวลาในการดำเนินการ

ตุลาคม 2541 - กันยายน 2542

วิธีการดำเนินการ

1. สำรวจสภาพปัญหาและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่ดูแลชาวไทยบนพื้นที่สูง เพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมาย สำรวจปัญหากฎหมายที่เกิดขึ้นแต่ละท้องที่ และปัญหาการขอลงสัญชาติ
2. ประชุมวิทยากร และการเตรียมการอบรม ตลอดจนการผลิตเอกสาร หรือสื่อการสอน
3. จัดการอบรมกฎหมาย พระธรรมจาริก วัดศรีโสดา จำนวน 150 รูป จำนวน 1 ครั้ง เพื่อให้พระมีความรู้ทางกฎหมายในการเผยแพร่ให้แก่ชาวไทยบนพื้นที่สูงต่อไป

4. จัดการอบรมกฎหมายและให้คำปรึกษาแก่ประชาชนบนพื้นที่สูง จำนวน 5 ครั้ง ละครึ่ง 80 คน โดยมีรูปแบบการอบรมทั้งทางการ แบ่งกลุ่มสัมมนาโดย เป็นการพูดคุยปัญหา ในช่วงเวลาทำงานหรือเวลาพักผ่อนหลังอาหารเย็น ประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง และแลกเปลี่ยนรับฟังปัญหาของชาวไทยบนพื้นที่สูง ตลอดจนให้คำแนะนำทางด้านกฎหมาย ทั้งนี้โดยมีล่ามให้ความช่วยเหลือสำหรับเนื้อหากฎหมาย เน้นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน กฎหมายที่ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของประชาชนชาวไทย และกฎหมายเกี่ยวกับสภาพตำบล เป็นต้น

5. ประเมินผล และสรุปปัญหาที่ชาวไทยภูเขาประสบ เพื่อเสนอรายงาน และการวิเคราะห์ เพื่อเสนอแนะทางแก้ปัญหาต่อไป

6. ประสานงานกับกรมการปกครองในการดำเนินการลงสัญชาติให้แก่ชาวไทยบนพื้นที่สูง

7. สรุปปัญหาและอุปสรรคตลอดจนการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชาวไทยบนพื้นที่สูง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ชาวไทยบนพื้นที่สูงรับทราบสิทธิหน้าที่ของตนตามกฎหมาย
2. ชาวไทยบนพื้นที่สูงได้รับการลงสัญชาติตามที่กฎหมายกำหนด
3. พระธรรมจาริกได้ความรู้ทางกฎหมายเพื่อเผยแพร่ให้แก่ชาวไทยบนพื้นที่สูงต่อไป
4. รับทราบปัญหาอุปสรรคในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชาวไทยบนพื้นที่สูง
5. นำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหากฎหมายที่เหมาะสมสำหรับชาวไทยบนพื้นที่สูง

กำหนดการ
อบรมกฎหมายและช่วยเหลือประชาชนชาวไทยบนพื้นที่สูงทางด้านกฎหมาย
ศูนย์นิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันที่ 26 พฤศจิกายน 2541

- | | |
|------------------|---------------------------------------|
| 18.00 - 19.00 น. | - พร้อมกันที่ศูนย์นิติศาสตร์ |
| | - เตรียมอุปกรณ์สัมภาระ |
| 19.00 น. | - ออกเดินทางไปจังหวัดเชียงรายโดยรถตู้ |
| 22.00 น. | - รับประทานอาหาร |

วันที่ 27 พฤศจิกายน 2541

- | | |
|------------------|---|
| 06.00 น. | - เดินทางถึง อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
(ขอรถรับวิทยากร 5 คน ที่สนามบินจังหวัดเชียงราย
และสถานีขนส่งจังหวัดเชียงราย) |
| 06.00 - 07.00 น. | - เดินทางถึงที่พัก ศูนย์คาทอลิก แม่สรวย
- เก็บสัมภาระเข้าที่พัก |
| 07.00 - 07.30 น. | - รับประทานอาหารเช้า |
| 10.00 - 12.00 น. | - ประชุมระหว่างผู้ปฏิบัติงานของศูนย์นิติศาสตร์และ
องค์กรเอกชนที่อำเภอแม่สรวย เพื่อเตรียมงานการอบรม
และช่วยเหลือ |
| 12.00 - 13.00 น. | - พักรับประทานอาหารกลางวัน |
| 13.00 - 13.30 น. | - เดินทางไปหมู่บ้านห้วยน้ำอุ่น ตำบลลาวี อำเภอแม่สรวย
จังหวัดเชียงราย |
| 13.30 - 15.30 น. | - บรรยายหัวข้อ "กฎหมายสัญชาติและวิธีการยื่นขอลงสัญชาติ
ไทยของชาวไทยบนพื้นที่สูง"
โดย - รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา-สายสุนทร
- นางสาวกุลชลวดี ศรีสวัสดิ์
- นางสาวอารยา ชินวรโกมล |
| 15.30 - 17.30 น. | - ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับทราบปัญหาของชาวบ้านที่ยื่นขอสัญชาติ |
| 17.30 - 18.30 น. | - รับประทานอาหารเย็น |
| 18.30 - 20.30 น. | - สันทนาการร่วมกับชาวบ้านและพักที่หมู่บ้าน |

วันที่ 28 พฤศจิกายน 2541

- | | |
|------------------|--|
| 07.00 - 08.30 น. | - รับประทานอาหารเช้า |
| 08.00 - 11.00 น. | - ประชุมสรุปปัญหาที่เกิดขึ้น |
| 11.00 - 13.00 น. | - พักรับประทานอาหารกลางวัน |
| 13.00 - 17.00 น. | - ออกเดินทางไป อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ |
| 18.00 - 19.00 น. | - รับประทานอาหารเย็น |

วันที่ 29 พฤศจิกายน 2541

- | | |
|------------------|---|
| 07.00 - 07.30 น. | - รับประทานอาหารเช้า |
| 07.30 - 08.00 น. | - ออกเดินทางจากที่พักไป วัดศรีโสดา
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ |
| 08.00 - 08.30 น. | - ลงทะเบียน รับเอกสาร |
| 08.30 - 09.00 น. | - พิธีเปิดการอบรม |
| 09.00 - 12.00 น. | - บรรยายหัวข้อ "กฎหมายสัญญาติและวิธีการยื่นขอลงสัญชาติ
ไทยของชาวไทยบนพื้นที่สูง"
โดย - รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา-สายสุนทร
- นางสาวกุลชลวดี ศรีสวัสดิ์
- นางสาวอารยา ชินวรโกมล |
| 12.00 - 13.00 น. | - พักรับประทานอาหารกลางวัน |
| 13.00 - 16.00 น. | - บรรยายหัวข้อ "กฎหมายที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของชาวไทย
บนพื้นที่สูง"
โดย - นายวีระศักดิ์ ทัพขวา
- นายเชาวฤทธิ์ จันทร์สนาม |
| 16.00 น. | - พิธีปิดการอบรม |
| 16.00 - 17.00 น. | - เดินทางกลับที่พัก |
| 17.00 - 18.00 น. | - รับประทานอาหารเย็น |
| 18.00 น. | - ออกเดินทางกลับกรุงเทพ |

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2541

- | | |
|----------|-----------------------------|
| 06.00 น. | - เดินทางถึงศูนย์นิติศาสตร์ |
|----------|-----------------------------|

